

REPUBLIŠKI PROGRAM IMUNIZACIJE, SEROPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE
ZA LETO 1989

NOSILCI NALOGE:

- Alenka Kraigher, dr.med., spec.za epidemiologijo
- Majda Razboršek, višja medicinska sestra

Ljubljana, december 1988

Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo je, na podlagi drugega odstavka 4. člena in 15. člena Zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi (Uradni list SRS štev. 18/87 in skladno z določili Zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Uradni list SFRJ, štev. 51/84), Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja obvezne imunizacije, seroprofilakse in kemoprofilakse proti nalezljivim boleznim in o osebah, za katere velja ta obveznost (Uradni list SFRJ štev. 42/85), Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (Uradni list SFRJ - Mednarodne pogodbe štev. 6/77 in Mednarodnih zdravstvenih predpisov WHO Geneva 1983 in po predhodnem mnenju Zdravstvene skupnosti Slovenije,
na 17. seji dne 19.12.1988 obravnaval in sprejel

REPUBLIŠKI PROGRAM IMUNIZACIJE, SEROPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE
ZA LETO 1989

in sicer:

- Program imunizacije za predšolske otroke
- Program imunizacije za šolske otroke
- Program imunizacije in seroprofilakse za posebne skupine prebivalstva
- Program imunizacije za potnike v mednarodnem prometu
- Program kemoprofilakse proti določenim nalezljivim boleznim

PROGRAM IMUNIZACIJE ZA LETO 1989 ZA PREDŠOLSKIE OTROKE

I. OBVEZNA IMUNIZACIJA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti tuberkulozi
2. proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju
3. proti otroški paralizi
4. proti ošpicam in mumpsu
5. proti ošpicam

1. IMUNIZACIJA PROTI TUBERKULOZI

Imunizacijo se opravi z BCG cepivom za novorojenčke in se izvaja čez vse leto.

Obvezniki za imunizacijo proti tuberkulozi so otroci v 1. letu starosti. Cepljenje otrok se opravi v porodnišnici ob odpustu, cepljenje otrok, rojenih zunaj porodnišnice pa do dopolnjenih 2 mesecev starosti. Otroci, ki niso bili cepljeni v porodnišnici oziroma do 2 mesecev starosti, morajo biti cepljeni do dopolnjenega 1. leta starosti.

Dokaz, da je cepljenje uspelo, je cepilna brazgotina. Cepilno brazgotino se kontrolira tri do šest mesecev po cepljenju. Otroci, ki nimajo cepilne brazgotine, se morajo cepiti takoj, če je cepljenje kontraindikirano pa po prenehanju kontraindikacije.

Imunizacijo otrok v 1. letu starosti se opravi brez poprejšnjega tuberkulinskega testa.

2. IMUNIZACIJA PROTI DAVICI, TETANUSU IN OSLOVSKEMU KAŠLJU

Imunizacijo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju se opravlja s kombiniranim cepivom proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju (Di-TE-PER cepivo). Cepljenje se izvaja čez vse leto.

1) Bazična imunizacija je obvezna:

- za otroke, rojene v letu 1988 od dopolnjenih 3 mesecev starosti in mora biti popolna do dopolnjenih 12 mesecev starosti ter za zamudnike do dopolnjenih 5 let starosti, če še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni, ali če ni dokazov o opravljenem cepljenju;
- za otroke, rojene v letu 1989, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

Daje se 3 doze cepiva v presledku 1 do 3 mesécev. Izjemoma sme biti presledek med drugo in tretjo dozo največ do 5 mescev.

Otrokom, ki zaradi kontraindikacije ne smejo biti cepljeni proti oslovskemu kašlju, se daje dve dozi cepiva Di-Te do 7

let v presledku 1 meseca do 3 mesecev.

Za obveznike, ki ne prejmejo predpisanih doz cepiva v dovoljenih presledkih, je cepljenje znova obvezno.

- 2) Prva revakcinacija - prvo ponovno cepljenje je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni in sicer 1 leto po popolnem cepljenju (po tretji dozi). Revakcinacija je obvezna tudi za zamudnike do dopolnjenega 5. leta starosti, ki so bili bazično cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Daje se 1 dozo cepiva.

Otroke, ki ne smejo biti revakcinirani proti oslovskemu kašlju, se revakcinira s cepivom Di-Te do 7 let.

3. Druga revakcinacija - drugo ponovno cepljenje je obvezno za otroke v 4. letu starosti, ki so že bili prvič revakcinirani, in sicer 2 leti po prvi revakcinaciji in za zamudnike najpozneje do dopolnjenih 5 let starosti.

Daje se 1 dozo cepiva.

Otroke, ki ne smejo biti revakcinirani proti oslovskemu kašlju, se revakcinira s cepivom Di-Te do 7 let.

Bazično cepljenje in revakcinacijsko proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju se sme opraviti sočasno s cepljenjem proti otroški paralizi v času od 1. januarja do 30. junija in od 1. novembra do 31. decembra. V tem primeru morajo biti presledki med posameznimi dozami bazičnega cepljenja najmanj 42 dni.

3. IMUNIZACIJA PROTI OTROŠKI PARALIZI

Imunizacijo proti otroški paralizi se opravlja z živim tritipnim oralnim cepivom Sabin. Izvaja se od 1. januarja do 30. junija in od 1. novembra do 31. decembra.

- 1) Bazična imunizacija je obvezna:

- za otroke, rojene v letu 1988 od dopolnjenih 3 mesecev starosti in mora biti popolna do dopolnjenih 12 mesecev starosti ter za zamudnike do dopolnjenih 14 let, če še niso bili cepljeni, ali niso bili popolno cepljeni, ali če ni dokazov o opravljenem cepljenju;
- za otroke, rojene v letu 1989, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

Daje se 3 doze cepiva v presledku najmanj 42 dni. Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih doz cepiva, prejmejo samo manjkajoče doze cepiva.

- 2) Prva revakcinacija - prvo ponovno cepljenje je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni, in sicer 1 leto po popolnem cepljenju (po tretji dozi) in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Daje se 1 dozo cepiva.

- 3) Druga revakcinacija - drugo ponovno cepljenje je obvezno za otroke v 4. letu starosti, ki so že bili prvič revakcinirani, in sicer 2 leti po prvi revakcinaciji in za zamudnike do polnjenih 14 let starosti.
Daje se 1 dozo cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti otroški paralizi smemo opraviti sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju.

Od 1. julija do 31. oktobra se ne sme cepiti proti otroški paralizi.

4. IMUNIZACIJA PROTI OŠPICAM IN MUMPSU

Imunizacijo se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam in mumpsu. Izvaja se čez vse leto.

Bazična imunizacija je obvezna za otroke, rojene leta 1988 od do polnjenih 12 mesecev in se mora opraviti najpozneje do dopolnjeneh 16 mesecev starosti. Zamudnike se cepi do dopolnjenih 14 let.
Daje se 1 dozo cepiva.

5. IMUNIZACIJA PROTI OŠPICAM

Imunizacijo proti ošpicam se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam. Cepljenje se izvaja čez vse leto.

- 1) Imunizacija proti ošpicam je obvezna za otroke od 6 do 12 mesecev starosti, če pristojna epidemiološka služba oceni, da obstajajo epidemiološke indikacije. Ti otroci morajo biti ponovno cepljeni v obdobju od 15 do 24 mesecev starosti.
Daje se 1 dozo cepiva.

- 2) Imunizacija proti ošpicam je obvezna tudi za otroke od dopolnjenih 16 mesecev do dopolnjenih 14 let starosti, ki so bili cepljeni proti ošpicam, če so za to epidemiološke indikacije (obolevanje cepljenih, epidemija ošpic pri otrocih te starosti), ki jih je ugotovil pristojni organ v republiki in, če je od predhodnega cepljenja proti ošpicam preteklo več kot leto dni.
Daje se 1 dozo cepiva.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Organizacija združenega dela s področja zdravstva, ki opravlja obvezno imunizacijo, prejema od ustrezne službe družbenopolitične skupnosti podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih in mladostnikih do dopolnjenih 18 let starosti.

Organizacija združenega dela s področja zdravstva opravlja obvezno imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim na podlagi letnih imunizacijskih načrtov.

Obvezna imunizacija proti določenim nalezljivim boleznim se opravlja praviloma čez vse leto - kontinuirano cepljenje, v določenem obdobju - kampanjsko cepljenje pa se opravlja le v naseljih, kjer ni organizirana zdravstvena služba.

Cepilno stanje oseb se preveri:

- 1) ob vpisu v vse vrste predšolskih organizacij združenega dela;
- 2) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti steklini;
- 3) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti tenuusu;
- 4) ob sprejetju otrok na zdravljenje v bolnišnici.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezena dokumentacija o vseh prejšnjih imunizacijah.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih imunizacijah se opravi cepljenje ozziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Za imunizacijo se uporablja brizgalka in igla praviloma za enkratno uporabo. Druge brizgalke in igle se mora uporabljati za vsako osebo posebej in po vsaki uporabi sterilizirati.

Po zakonskih določilih je potrebno opraviti dopolnilno imunizacijo, če v posamezni občini (v kateremkoli naselju ali delu naselja) ni imunizirano

- proti ošpicam 95 % obveznikov
- proti drugim nalezljivim boleznim 90 % obveznikov, za katere je bila imunizacija obvezna po imunizacijskem programu, ki določa proti katerim nalezljivim boleznim in za katere skupine otrok je imunizacija obvezna v določenem koledarskem letu.

Organi sanitarne inšpekcije opravljajo nadzorstvo nad izvajanjem imunizacijskega programa.

PROGRAM IMUNIZACIJE ZA LETO 1989 ZA ŠOLSKE OTROKE

I. OBVEZNA IMUNIZACIJA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti tuberkulozi
2. proti ošpicam
3. proti mumpsu
4. proti davici, tetanusu
5. proti otroški paralizi
6. proti rdečkam
7. proti tetanusu
8. proti davici

1. IMUNIZACIJA PROTI TUBERKULOZI

Imunizacijo se opravi z BCG cepivom.

- 1) Revakcinacija - ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki bodo v šolskem letu 1989/90 obiskovali 7. razred osnovne šole in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina.
- 2) Revakcinacijo - ponovno cepljenje se lahko uvede na območjih, če so epidemiološke indikacije, tudi med 1. in 13. letom starosti oziroma ob vpisu v osnovno šolo. Cepi se samo učence, ki negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije v koži je manjši od 6 mm).

2. IMUNIZACIJA PROTI OŠPICAM

Imunizacijo se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

- 1) Revakcinacija - ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki bo do jeseni (v šolskem letu 1989/90) obiskovali 1. razred osnovne šole in za zamudnike do dopolnjenih 14 let starosti. Cepljenje se opravi pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred. Če niso bili cepljeni pri sistematskem pregledu, se jih cepi v septembru, pred revakcinacijo proti davici, tetanusu in otroški paralizi.
Daje se 1 dozo cepiva.
- 2) Revakcinacija - ponovno cepljenje proti ošpicam je obvezno tudi za otroke do dopolnjenih 14 let starosti, ki so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih je ugotovil pristojni organ v republiki in, če je od predhodnega cepljenja proti ošpicam preteklo več kot leto dni.

3. IMUNIZACIJA PROTI MUMPSU

Imunizacijo se opravi z živim atenuiranim cepivom proti mumpsu,

ob sočasnem cepljenju proti ošpicam pa s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam in mumpsu.

Cepljenje je obvezno za učence, ki bodo jeseni (v šolskem letu 1989/90) obiskovali 1. razred osnovne šole in za zamudnike do dopolnjenih 14 let, če še niso bili bazično cepljeni proti mumpsu. Daje se 1 dozo cepiva.

Cepljenje se opravi pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred sočasno s cepljenjem proti ošpicam. Če niso bili cepljeni pri sistematskem pregledu se jih cepi v septembru, pred revakcinacijo proti davici, tetanusu in otroški paralizi.

4. IMUNIZACIJA PROTI DAVICI, TETANUSU

Imunizacijo se opravi s kombiniranim cepivom Di-Te pro adultis.

Revakcinacija - ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki bodo jeseni (v šolskem letu 1989/90) obiskovali 1. ozioroma 7. razred osnovne šole in za zamudnike do dopolnjenih 14 let starosti. Daje se 1 dozo cepiva.

Revakcinacijo proti davici in tetanusu se opravi sočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi od 1. novembra do 31. decembra.

Učenci v 1. ozioroma 7. razredu, ki niso bili popolno cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni. Daje se 3 doze cepiva in sicer dve v presledku enega do treh mesecov, tretjo dozo pa po enem letu.

5. IMUNIZACIJA PROTI OTROŠKI PARALIZI

Imunizacijo se opravi z živim tritipnim oralnim cepivom Sabin.

Revakcinacija - ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki bodo jeseni (v šolskem letu 1989/90) obiskovali 1. ozioroma 7. razred osnovne šole in za zamudnike do dopolnjenih 14 let starosti. Daje se 1 dozo cepiva.

Revakcinacijo proti otroški paralizi se opravi sočasno z revakcinacijo proti davici in tetanusu od 1. novembra do 31. decembra. Od 1. julija do 31. oktobra se proti otroški paralizi ne sme cepliti.

6. IMUNIZACIJA PROTI RDEČKAM

Imunizacijo se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.

Cepljenje je obvezno za učenke, ki bodo v šolskem letu 1989/90 obiskovale 6. in 7. razred osnovne šole. Cepljenje učenk 6. razreda se opravi v spomladanskem času, pred zaključkom šolskega leta. Daje se 1 dozo cepiva.

7. IMUNIZACIJA PROTI TETANUSU

Imunizacijo se opravi z Ana-Te cepivom.

Revakcinacija - ponovno cepljenje je obvezno za dijake, ki bodo jeseni (v šolskem letu 1989/90) obiskovali zadnji letnik usmerjenega izobraževanja ter mladino, ki ne obiskuje šole, do določenih 18 let starosti.
Daje se 1 dozo cepiva.

Revakcinacijo se opravi jeseni od septembra do 31. decembra.

Dijaki, ki dotlej niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni ali, če ni dokazov o cepljenju ali, če je preteklo več kot lo let od zadnjega cepljenja, morajo biti bazično cepljeni. Daje se 3 doze cepiva in sicer dve dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po enem letu.

8. IMUNIZACIJA PROTI DAVICI

Imunizacijo oseb, starih več kot 7 let, se opravlja samo s cepivom, ki je za ta namen posebej pripravljeno.

Če se pojavi davica v epidemični obliki je imunizacija proti davicu obvezna tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Organizacija združenega dela s področja zdravstva, ki opravlja obvezno imunizacijo, prejema od ustrezne službe družbenopolitične skupnosti podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih in mladostnikih do določenih 18 let starosti.

Organizacija združenega dela s področja zdravstva opravlja obvezno imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim na podlagi letnih imunizacijskih načrtov.

Cepilno stanje oseb se preveri:

- 1) ob vpisu v prve razrede osnovnega in srednjega izobraževanja;
- 2) ob odhodu v JLA in na mladinske delovne akcije;
- 3) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti steklini;
- 4) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti tetanusu;
- 5) ob sprejetju otrok in mladine na zdravljenje v bolnišnici;
- 6) dijakom in študentom zdravstvenih šol pred pričetkom opravljanja praktičnih vaj na oddelkih za nalezljive bolezni.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezena dokumentacija o vseh prejšnjih imunizacijah.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih imunizacijah se opravi cepljenje oziroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Za imunizacijo se uporablja brizgalka in igla praviloma za enkratno uporabo. Druge brizgalke in igle se mora uporabljati za vsako osebo posebej in po vsaki uporabi sterilizirati.

Po zakonskim določilih je potrebno opraviti dopolnilno imunizacijo, če v posamezni občini (v kateremkoli naselju ali delu naselja) ni imunizirano

- proti ošpicam 95 % obveznikov
- proti drugim nalezljivim boleznim 90 % obveznikov,
za katere je bila imunizacija obvezna po imunizacijskem programu, ki določa proti katerim nalezljivim boleznim in za katere skupine otrok je imunizacija obvezna v določenem koledarskem letu.

Organi sanitarne inšpekcije opravljajo nadzorstvo nad izvajanjem imunizacijskega programa.

KOLEDAR OBVEZNEGA CEPLJENJA V LETU 1989 ZA ŠOLSKE OTROKE IN MLADINO V SR SLOVENIJI

O B V E Z N I K I		C E P L J E N J E P R O T I			
učenci, ki bodo jeseni leta 1989 v razredu, ki je naveden v tem stolpcu	ošpicam	mumpsu	davici- tetanusu	otroški paralizi	rdečkam tetanusu
učenci 1. razreda	revakcinacija z eno dozo cepiva spomladanski pregledu za vstop v 1. razred. Če niso bili takrat cepljeni, se jih cepi v septembru.	v primeru, če še niso bili bazično cepljeni. Cepljenje se opravi z eno dozo cepiva proti mumpsu oziroma ob sočasnom cepljenju proti ošpicam z eno dozo kombiniranega cepiva proti ošpicam in mumpsu, spomladai pri sistematskem pregledu za vstop v 1. razred. Če niso bili takrat cepljeni, se jih cepi v septembru.	revakcinacija z eno dozo cepiva proti davici proti tetanusu	revakcinacija z eno dozo živega oral-nega tritipnega cepiva Sabin	revakcinacija z eno dozo živega oral-nega tritipnega cepiva Sabin
učenci 7. razreda				revakcinacija z eno dozo cepiva proti davici in tetanusu	revakcinacija z eno dozo cepiva proti davici, tetanusu in otroški paralizi
di jaki zadnjega letnika usmerjenega izobraževanja ter mladiha, ki ne obiskuje šole, do dopolnjenega 18. leta.					revakcinacija z eno dozo cepiva proti tetanusu ob vstopu v zadnji razred, opravi se od septembra do 31. decembra

Opomba: od 1. julija do 31. oktobra se proti otroški paralizi ne sme cepiti

PROGRAM IMUNIZACIJE IN SEROPROFILAKSE ZA LETO 1989
ZA POSEBNE SKUPINE PREBIVALSTVA

I. OBVEZNA IMUNIZACIJA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti tuberkulozi
2. proti rdečkam
3. proti trebušnemu tifusu
4. proti davici
5. proti ošpicam
6. proti virusni zlatenici B
7. proti klopnemu meningoencefalitisu

1. IMUNIZACIJA PROTI TUBERKULOZI

Imunizacijo se opravi z BCG cepivom.

Imunizacija proti tuberkulozi je obvezna za osebe do 25 let starosti, ki so še posebej izpostavljene okužbi s tuberkulozo, in sicer: za osebe, ki so bile v družinskom stiku z zbolelim za tuberkulozo, in za osebe, ki stopajo na delo v organizacije združenega dela s področja zdravstva, ki se ukvarjajo z diagnostiko in zdravljenjem tuberkuloze in negativno reagirajo na vnašanje tuberkulina (transverzalni premer induracije v koži je manjši od 6 mm).

2. IMUNIZACIJA PROTI RDEČKAM

Imunizacijo se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.

Imunizacija proti rdečkam je obvezna za žene v fertilni dobi, ki še niso bile cepljene proti rdečkam in so pri svojem delu v zdravstvenih, pedagoških in vzgojnovarstvenih delovnih organizacijah izpostavljene okužbi z virusom rdečk.

Daje se 1 dozo cepiva.

3. IMUNIZACIJA PROTI TREBUŠNEMU TIFUSU

Imunizacijo se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.

Imunizacija proti trebušnemu tifusu je obvezna:

- 1) za osebe, ki so zaposlene pri čiščenju kanalizacije, snaženju septičnih jam, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij;
- 2) za osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

Poleg teh oseb je imunizacija obvezna tudi za osebe, ki jih po epidemioloških indikacijah določi pristojni organ v republiki.

Bazično cepljenje se opravi z dajanjem dveh doz cepiva v presledku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecov.

Revakcinacijo se opravi 1 leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na tri leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno. Daje se 1 dozo cepiva.

4. IMUNIZACIJA PROTI DAVICI

Imunizacijo oseb, starih več kot 7 let, se opravi samo s cepivom, ki je za ta namen posebej pripravljeno.

Če se pojavi davica v epidemični obliki je imunizacija proti davici obvezna tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljeni nevarnosti okužbe.

5. IMUNIZACIJA PROTI OŠPICAM

Imunizacijo se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

Imunizacija je obvezna za dijake in študente zdravstvenih šol, če še niso bili cepljeni in opravljajo praktične vaje na oddelkih za nalezljive bolezni.

6. IMUNIZACIJA PROTI VIRUSNI ZLATENICI B

Imunizacijo se opravi s cepivom proti virusni zlatenici B.

Imunizacija je obvezna:

- 1) za zdravstvene in druge delavce, ki so pri svojem vsakodnevnom strokovnem delu izpostavljeni okužbi z virusom zlatenice B. Prioriteto za cepljenje imajo zdravstveni in drugi delavci, ki delajo v:
  - dializnih centrih;
  - inštitutih za patologijo in sodno medicino ter imajo neposredno stik s krvjo, truplom in izločki;
  - laboratorijih, če delajo s krvjo;
  - transfuzijskih enotah;
  - hematoloških oddelkih;
  - stomatoloških oddelkih;
  - gastroenteroloških oddelkih;
  - kirurških, kardioloških in ginekoloških oddelkih;
  - intenzivnih enotah;
  - infekcijskih oddelkih;
  - zavodih za zmerno, težje in težko duševno prizadete otroke in mladino.
- 2) za študente stomatologije pred pričetkom opravljanja praktičnih vaj.

- 3) za osebe, ki nimajo niti antigena, niti zaščitnih protitles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena virusne zlatenice B. Prioritetno za cepljenje imajo:
- spolni partnerji;
  - novorojenčki, ki morajo prejeti ob prvi dozi tudi specifični imunoglobulin.

Za cepljenje proti virusni zlatenici B se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

7. IMUNIZACIJA PROTI KLOPNEMU MENINGOENCEFALITISU

Imunizacijo se opravi z mrtvim cepivom proti klopнемu meningoencefalitisu.

Obvezniki za imunizacijo so osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe z virusom klopnega meningoencefalitisa, in posamezniki.

Za cepljenje proti klopнемu meningoencefalitisu se mora upoštevati navodila proizvajalcev cepiva.

II. OBVEZNA IMUNIZACIJA IN SEROPROFILAKSA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti steklini
2. proti tetanusu

1. IMUNIZACIJA IN SEROPROFILAKSA PROTI STEKLINI

Imunizacijo se opravi s cepivom proti steklini pripravljenim na kulturi humanih diploidnih celic.

- 1) Postekspozicijska imunizacija proti steklini je obvezna za vse osebe, ki so izpostavljene okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes ali mačka neznanega lastnika, če psa ali mačke ni mogoče imeti pod desetdnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes ali mačka, ki v desetih dneh po ugrizu pokažeta znake stekline, pogineta, sta ubita ali se zgubita;

- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline prek sluznice ali poškodbe na koži;
- za osebo, ki se je ranila pri delu z materjalom, kontaminiranim z virusom stekline.

Daje se 5 doz cepiva takoj po ugotovitvi indikacije ničelnega, tretjega, sedmega, štirinajstega in tridesetega dne.

Hkrati z imunizacijo proti steklini se s cepljenjem oziroma ponovnim cepljenjem opravi tudi imunizacija in seroprofilaksa proti tetanusu.

- 2) Preekspozicijska imunizacija proti steklini je obvezna za veterinarje, gozdarje, lovske čuvaje, preparatorje, laboratorijske delavce in vse osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom stekline.

Za preekspozicijsko cepljenje proti steklini se upošteva navodila proizvajalcev cepiva.

Osebam, ki so cepljene proti steklini, se dajo v primeru nove poškodbe tri doze cepiva proti steklini ničelnega, tretjega in sedmega dne, če je od cepljenja preteklo manj kot eno leto. Če je od cepljenja preteklo več kot eno leto in manj kot tri leta je cepljenje opravi s tremi dozami cepiva proti steklini ob sočasni seroprofilaksi. Če je od cepljenja preteklo več kot tri leta, se mora opraviti popolno cepljenje.

Imunizacijo proti steklini opravljajo le pooblaščene zdravstvene delovne organizacije.

3) Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilakso proti steklini se opravi z dajanjem humanega antirabičnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti steklini je obvezna za vse osebe, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti steklini. Opravi se z dajanjem ustrezne doze humanega antirabičnega imunoglobulina takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prva doza ceplja proti steklini.

2. IMUNIZACIJA IN SEROPROFILAKSA PROTI TETANUSU

Imunizacijo se opravi z Ana-Te cepivom.

- 1) Postekspozicijska imunizacija proti tetanusu je obvezna v primeru poškodbe za osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali niso bile popolno cepljene ali, če ni dokazov o cepljenju ali, če je preteklo več kot lo let od zadnjega cepljenja. Daje se 3 doze cepiva proti tetanusu in sicer dve dozi v presledku 1 do 3 mesecev, tretjo dozo pa po enem letu.

Poškodovanim osebam, ki so prejele dve dozi cepiva pred več kot enim letom do desetih let in osebam, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane proti tetanusu pred več kot petimi

- 5 -

ni- mi leti do deset let se daje 1 dozo cepiva proti tetanusu.

ga, 2) Preekspozicijska imunizacija proti tetanusu je obvezna za vse osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu.

po- Priprave in izvedbo preekspozicijskega cepljenja organiz-
pro- rajo pristojni zavodi za socialno medicino in higieno.

a ve- 3) Seroprofilaksa proti tetanusu
torij- Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega
ljene antitetanusnega imunoglobulina.

na- Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna v primeru poškodbe in
ve sicer:

- osebe, ki so bile popolno cepljene ali revakcinirane pred več kot lo leti prejmejo 250 IE humanega antitetanusnega imunoglobulina;
- osebe, ki niso cepljene, ali so nepopolno cepljene (prejeli eno dozo cepiva) ali ni dokazov o cepljenju (ni dokumentacije) prejmejo 500 IE humanega antitetanusnega imunoglobulina.

ri le- Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prva doza cepiva proti tetanusu.

III. SPLOŠNE DOLOČBE

Cepilno stanje oseb se preveri:

- 1) ob odhodu v JLA in na mladinske delovne akcije;
- 2) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti steklini;
- 3) ob poškodbi ali rani, kadar je obvezno cepljenje proti tetanusu;
- 4) ob zaposlitvi žensk, ki so v fertilni dobi in so pri svojem delu v zdravstvenih, pedagoških in vzgojnovarstvenih delovnih organizacijah izpostavljeni okužbi z virusom rdečk;
- 5) dijakom in študentom zdravstvenih šol pred pričetkom opravljanja praktičnih vaj na oddelkih za nalezljive bolezni.

To stanje se preveri tako, da se odgovorni osebi kot dokaz predloži ustrezna dokumentacija o vseh prejšnjih imunizacijah.

Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih imunizacijah se opravi cepljenje ozioroma ponovno cepljenje v skladu z imunizacijskim programom.

Za imunizacijo se uporablja brizgalka in igla praviloma za enkratno uporabo. Druge brizgalke in igle se mora uporabljati za vsako osebo posebej in po vsaki uporabi sterilizirati.

PROGRAM IMUNIZACIJE ZA LETO 1989 ZA POTNIKE V MEDNARODNEM PROMETU

I. OBVEZNA IMUNIZACIJA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti koleri
2. proti rumeni mrzlici
3. proti trebušnemu tifusu

1. IMUNIZACIJA PROTI KOLERI

Imunizacijo se opravi s cepivom proti koleri.

Imunizacija proti koleri je obvezna za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je kolera, ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tej bolezni. Imunizacija proti koleri je obvezna tudi za osebe, ki potujejo v države, v katerih sicer ni kolera pa tja potujejo, da bi se udeležile raznih množičnih shodov, katerih se udeležijo tudi osebe iz držav, v katerih je kolera.

Bazično cepljenje se opravi z dvema dozama cepiva proti koleri v presledku najmanj 8 dni do največ enega meseca.

Mednarodno spričevalo o cepljenju proti koleri prične veljati takoj po prejemu druge doze in velja 6 mesecev.

2. IMUNIZACIJA PROTI RUMENI MRZLICI

Imunizacijo se opravi s cepivom proti rumeni mrzlici.

Imunizacija proti rumeni mrzlici je obvezna za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je ta bolezen, ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tej bolezni.

Daje se 1 dozo cepiva.

Mednarodno spričevalo o cepljenju proti rumeni mrzlici prične veljati lo dni po bazičnem cepljenju, revakciniranim pa z dnem revakcinacije in velja lo let.

Imunizacijo proti rumeni mrzlici izvajajo le pooblaščene zdravstvene delovne organizacije.

3. IMUNIZACIJA PROTI TREBUŠNEMU TIFUSU

Imunizacijo se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.

Imunizacija proti trebušnemu tifusu je obvezna za osebe, ki sodelujejo pri izvajanju del na velikih deloviščih v izvenevropskih državah.

Za bazično cepljenje se daje dve dozi cepiva v presledku najmanj 15 dni do največ 3 mesecev.

Revakcinacijo se opravi 1. leto po bazičnem cepljenju in se obnavlja na tri leta vse dotlej, dokler je to cepljenje obvezno.

Za revakcinacijo se daje eno dozo cepiva.

PROGRAM KEMOPROFILAKSE PROTI
DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM ZA LETO 1989

OBVEZNA KEMOPROFILAKSA PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

1. proti koleri
2. proti tuberkulozi
3. proti malariji
4. proti škrlatinki
5. proti gnojnemu meningitisu

1. KEMOPROFILAKSA PROTI KOLERI

Daje se ustrezne doze tetraciklina.

Kemoprofilaksa proti koleri je obvezna:

- za vse osebe, za katere se ugotovi ali sumi, da so bile v neposrednem dotiku z zbolelimi osebami ali z osebami, za katere se sumi, da so zbolele za kolero ali s klicenosci te bolezni (družinski stik);
- za vse osebe, ki so jedle hrano ali pile vodo, ki sta onesnaženi ali se sumi, da sta onesnaženi s povzročitelji kolere.

2. KEMOPROFILAKSA PROTI TUBERKULOZI

Daje se ustrežne doze zdravil 6 mesecev.

Kemoprofilaksa proti tuberkulozi je obvezna:

- za otroke do dopolnjenih 3 let starosti, ki niso bili cepljeni proti tuberkulozi in reagirajo na tuberkulin s pozitivno tuberkulinsko reakcijo, katere premer je večji od 6 mm (spontane tuberkulinske reakcije);
- za otroke do 14 let starosti, ki burno reagirajo na tuberkulin (induracija več kot 20 mm) in živijo v stiku z aktivnim tuberkuloznim bolnikom;
- za osebe, ki se zaradi katerihkoli razlogov zdravijo s kortikosteroidi več kot 30 dni in imajo posledice tuberkulognega obolenja.

3. KEMOPROFILAKSA PROTI MALARIJI

Daje se ustrezne doze antimalarika.

Kemoprofilaksa proti malariji je obvezna za vse osebe, ki odhajajo v države ali območja, v katerih je endemija malarije.

4. KEMOPROFILAKSA PROTI ŠKRLATINKI

Daje se penicilin, pri preobčutljivosti na penicilin pa erytromicin v enakih dozah, kot so potrebne za terapijo. Izvajati se mora lo dni.

Kemoprofilaksa proti škrlatinki je obvezna:

- za osebe, ki imajo v anamnezi revmatsko vročico;
- za otroke v družinskom kontaktu, predvsem tam, kjer so slabе socialne razmere;
- ob pojavu škrlatinke ali streptokoknega tonzilofaringitisa v kolektivih po predhodni takojšnji konzultaciji z epidemiološko službo pristojnega zavoda za socialno medicino in higieno.

5. KEMOPROFILAKSA PROTI GNOJNEMU MENINGITISU

a) Kemoprofilaksa proti meningokoknemu meningitisu.

Daje se ustrezne doze rifampicina in sicer odraslim 600 mg 2x dnevno 2 dni, otrokom nad 1 mesec starosti 10 mg/kg 2x dnevno 2 dni, otrokom pod 1 mesecem starosti 5 mg/kg 2x dnevno 2 dni.

b) Kemoprofilaksa proti hemofilusnemu meningitisu.

Daje se ustrezne doze rifampicina in sicer 20 mg/kg 1x dnevno 4 dni, maksimalna doza je 600 mg 1x dnevno.

Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu je obvezna za osebe, ki živijo v tesnem kontaktu v istem prostoru z bolnikom, vendar po predhodni konzultaciji z epidemiološko službo pristojnega zavoda za socialno medicino in higieno.

POSTVAKCINALNA ANKETA

Priimek in ime _____ spol _____
 Datum rojstva _____ kraj rojstva _____
 Naslov bivališča _____

Cepljen proti: davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi,
 ošpicam, mumpsu, rdečkam itd.

primovakcinacija /datum/ I. doza _____ II. doza _____ III. doza _____
 revakcinacija / katera in datum/ _____

Vrsta cepiva _____
 proizvajalec cepiva _____ serija in datum exp. _____

Lokalna reakcija: datum začetka _____ čas trajanja _____

Opis: /bolečina, rdečina, otekлина na mestu vboda, otekle regionalne
 bezgavke _____

Splošna reakcija: datum začetka _____ čas trajanja _____

Opis: / splošna slabost, utrujenost, glavobol, vrtoglavica, temperatura °C ___, izpuščaj, zmanjšan apetit, bolečine v kosteh, mišicah in sklepih, nespečnost, bruhanje, krči ob vročini, krči brez vročine, močna zaspanost, perzistentno ječanje /jok/, povečane obušesne slinavke, drugo _____

Anafilaktični šok, kolaps, sistemska alergična reakcija:
 datum, trajanje, terapija, _____

Komplikacija /encefalopatija, encefalitis, flakcidna pareza ali paraliza od 7 do 30 dni po cepljenju, meningitis, neuritis, drugo/
 datum začetka in čas trajanja _____

Zdravljenje /kje, od-do/ _____

Izhod bolezni: ozdravljen, posledice /katere/ _____
 nezznan, smrt /datum, priložiti prepis popisa bolezni in obduksijski zapisnik/

Reakcije po dosedanjih cepljenjih (po katerih in kratek opis) _____

Opombe:

Ustrezeno podčrtaj oziroma dopiši

Kraj in datum:

Zdravstvena delovna organizacija

Priimek in ime zdravnika,
 ki je izpolnil anketo

Anketo pošljite na naslov:

Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo, Oddelek za epidemiologijo,
 61000 Ljubljana, Trubarjeva 2.

NAVODILA ZA IZVAJANJE PROGRAMA OBVEZNNE IMUNIZACIJE V LETU 1989
V SR SLOVENIJI

Obvezna imunizacija proti določenim nalezljivim boleznim se opravlja po letnemu imunizacijskemu programu, ki ga sprejme republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo. Imunizacijski program določa proti katerim nalezljivim boleznim in za katere skupine oseb je imunizacija obvezna ter kdaj jo je treba opraviti.

I. Organizacijske priprave

Zdravstvena organizacija združenega dela, ki opravlja obvezno imunizacijo, prejema od ustrezne službe družbenopolitične skupnosti (matičnega urada) podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih in mladostnikih do dopolnjenih 18 let starosti. Na osnovi teh podatkov pripravi spiske obveznikov za cepljenje in vabila na cepljenje.

Zdravstvena organizacija združenega dela opravlja imunizacijo na svojem terenu na podlagi letnega imunizacijskega načrta, ki vsebuje podatke o času in kraju izvajanja imunizacije proti določenim nalezljivim boleznim. Letni imunizacijski načrt pošlje v 3 izvodih epidemiološki službi pristojnega zavoda za socialno medicino in higieno v potrditev. Epidemiološka služba zavoda za socialno medicino in higieno imunizacijski načrt pregleda in potrdi, nato vrne 1 izvod zdravstveni organizaciji, ki bo opravljala imunizacijo, 1 izvod pošlje epidemiološkemu oddelku univerzitetnega zavoda za zdravstveno in socialno varstvo, 1 izvod pa zadrži.

Zdravstvena organizacija, ki opravlja obvezno imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim mora obvezno imeti hladilne naprave za hrambo in prevoz cepiva, da je zagotovljena hladna veriga od proizvajalca do uporabnika ter ustrezen strokovno osebje. Zagotovljeni morajo biti delovni prostori in čakalnice, ki morajo biti ob hladnih dneh ogrevani. Prostor, v katerem se opravlja imunizacijo, mora biti snažen in dobro razsvetljen, imeti mora tekočo vodo za umivanje rok in pohištvo, ki je potrebno za delo (vsaj delovna površina, stoli, preiskovalna miza). Uporabljeni sanitetni material (brizge, igle) se mora odlagati v trdo (kovinsko ali plastično) posodo in šele po predhodni dekontaminaciji se sme zavreći. Delo mora biti organizirano tako, da ni možno širjenje infekcije s pacienta na pacienta ali v okolico.

Zdravstvena organizacija mora imeti za imunizacijo proti posameznim nalezljivim boleznim (proti steklini in rumeni mrzlici) tudi pooblastilo za opravljanje imunizacije, ki ga je izdal republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo. Imunoprofilakso proti steklini smejo opravljati antirabične ambulante pri zavodih za socialno medicino in higieno, imunizacijo proti rumeni mrzlici pa univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo v Ljubljani in ambulanta za pomorščake v Kopru.

Za delo pri imunizaciji s cepivi, ki se dajejo parenteralno, morajo imeti zdravstvene organizacije, ki opravljajo imunizacijo,

poleg igel in brizg za vsako osebo posebej, pripravljene še:

- ampule adrenalina,
- ampule kakšnega kortizonskega preparata s hitrim delovanjem,
- ampule kalcija za intravenozno uporabo,
- ampule kakšnega izmed antihistaminskih preparatov.

II. Izvajanje imunizacije

Obvezna imunizacija proti posameznim nalezljivim boleznim se lahko opravi s posamičnim dajanjem enega cepiva (monovakcina) ali proti več nalezljivim boleznim z dajanjem mešanih (kombiniranih) cepiv ali s sočasnim dajanjem več cepiv (simultano cepljenje).

Imunizacija s kombiniranimi cepivi je dovoljena:

- 1) proti davici in tetanusu (Di-Te),
- 2) proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju (Di-Te-Per),
- 3) proti trebušnemu tifusu in tetanusu,
- 4) proti otroški paralizi (pomešani vsi trije tipi),
- 5) proti ošpicam in mumpsu.

Simultano cepljenje se sme opraviti:

- 1) proti trebušnemu tifusu in otroški paralizi,
- 2) proti otroški paralizi, davici in tetanusu,
- 3) proti otroški paralizi, davici in tetanusu in oslovskemu kašlju
- 4) proti koleri in rumeni mrzlici,
- 5) proti steklini in tetanusu.

Vsa cepiva se mora hraniti na temnem mestu in na temperaturi $+2^{\circ}\text{C}$ do $+8^{\circ}\text{C}$. Izjema je cepivo proti otroški paralizi, ki mora biti hranjeno na temperaturi $+4^{\circ}\text{C}$, hranjeno na sobni temperaturi je obstojno 7 dni.

Cepivo ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni uporabno.

Pred vsako uporabo je treba cepivo dobro pretresti, ne sme se aplicirati mrzlo (direktno iz hladilnika).

Pri kombiniranem cepivu proti Di Te Per je treba paziti, da ne teče cepivo po zunanji strani igle s katero se cepi. S tem se izogne lokalni reakciji na aluminijev fosfat, ki je sestavni del cepiva.

Cepivo proti otroški paralizi se aplicira tako, da se vkapa s priłożeno kapalko dve kapljici oziroma 0,1 ml cepiva v žlico razredčenega navadnega sirupa (sadni sirup ni primeren) ali na kocko sladkorja in dá otroku da pogoltne. V primeru, da je po končanem cepljenju cepivo ostalo v steklenički jo je treba dobro zapreti.

Kombinirano cepivo proti ošpicam in mumpsu, cepivo proti ošpicam, cepivo proti mumpsu in cepivo proti rdečkam je treba raztopiti neposredno pred uporabo in ga uporabiti takoj, oziroma najkasneje v roku ene ure. Če raztopljeno cepivo ni porabljeno v tem času, ga je treba zavreči.

Obvezna imunizacija proti določenim nalezljivim boleznim se opravlja praviloma čez vse leto, le imunizacija proti otroški paralizi se ne sme opravljati v obdobju od 1. julija do 1. novembra, razen

če se opravlja na podlagi epidemioloških indikacij. Ob izvajanju obvezne imunizacije proti določeni nalezljivi bolezni se mora upoštevati epidemiološko situacijo z ozirom na druge nalezljive bolezni.

Epidemija nalezljive bolezni, proti kateri se opravlja imunizacija, ni kontraindikacija za imunizacijo oseb proti tej bolezni.

Po končani imunizaciji proti določenim nalezljivim boleznim je imunizacija proti drugim nalezljivim boleznim dovoljena šele, ko preteče 21 dni, po imunizaciji proti tuberkulozi pa šele ko preteče 42 dni. Ti časovni presledki ne veljajo za imunizacijo poškodovancev proti steklini in tetanusu.

Kontraindikacije

Imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim se ne opravi pri osebah, pri katerih zdravnik ugotovi kontraindikacije.

Upoštevati je treba splošne in posebne kontraindikacije, ki jih ugotovi zdravnik s pregledom oseb, preden začne z imunizacijo. Lahko so začasne ali trajne. Pri začasni kontraindikaciji vpiše zdravnik to, v cepilni karton in določi kraj in čas poznejše imunizacije. Pri trajni kontraindikaciji se obravnava obveznika temsko ob sodelovanju specialistov ustreznih strok in se ob sočasni hospitalizaciji najde možnost za cepljenje.

Splošne kontraindikacije so:

- 1) febrilno stanje;
- 2) nalezljiva bolezen - do konca obdobja rekonvalescence;
- 3) huda obolenja hematopoetičnega aparata v fazi poslabšanja;
- 4) hujše okvare ledvične funkcije;
- 5) srčna obolenja v fazi dekompenzacije;
- 6) alergija na katerokoli sestavino cepiva, ki se daje;
- 7) stanje zmanjšane imunosti, ki je prirojeno ali je nastalo zaradi terapije z obsevanjem, s kortikosteroidi ali citostatičnimi zdravili;
- 8) stanje po presaditvi posameznih delov človeškega telesa, opravljeni zaradi zdravljenja;
- 9) stanje po prejetju transfuzije krvi, oziroma imunoglobulinov - do preteka 3 mesecov po prejetju transfuzije oziroma imunoglobulinov, po prejetju eksangvine transfuzije pa do preteka 6 mesecov;
- 10) neobičajna reakcija na prejšnjo dozo cepiva.

Imunizacija oseb je kontraindicirana po 3., 7., 8. in 9. točki, če se opravlja z biološkimi preparati, pripravljenimi iz živih atenuiranih povzročiteljev nalezljivih bolezni. Kontraindikacije po 3., 4., 5., 7., 8. in 9. točki in njihovo trajanje se ugotovi na podlagi ustrezne medicinske dokumentacije.

Splošne kontraindikacije ne veljajo za imunizacijo poškodovancev proti steklini in tetanusu.

Posebne kontraindikacije so:

- 1) za imunizacijo novorojenčkov proti tuberkulozi:
  - pemphygus gravis neonatorum,
  - icterus neonatorum gravis,

- lues congenita;
- 2) za imunizacijo proti oslovskemu kašlju:
  - progresivno - evolutivna obolenja centralnega živčnega sistema;
- 3) za imunizacijo proti otroški paralizi:
  - težja diarealna obolenja,
  - tonzilektomija in sicer 14 dni po opravljeni tonzilektomiji;
- 4) za imunizacijo proti ošpicam in mumpsu:
  - progresivno-evolutivna obolenja centralnega živčnega sistema,
  - nosečnost;
- 5) za imunizacijo proti ošpicam:
  - progresivno-evolutivna obolenja centralnega živčnega sistema;
- 6) za imunizacijo proti mumpsu:
  - nosečnost;
- 7) za imunizacijo proti rdečkam:
  - nosečnost;

Cepljena oseba ne sme zanositi 2 meseca po cepljenju.
- 8) za imunizacijo proti tifusu ali tifusu-tetanusu (s kombiniranim cepivom):
  - ves čas nosečnosti in prvi trije meseci po porodu,
  - določena starost osebe, in sicer starost do 3 let in več kot 60 let;
- 9) za imunizacijo proti gripi (z mrtvimi cepivom):
  - alergija na jajca, perutnino in perje,
  - določena starost osebe in sicer starost do 7. leta;
- 10) za imunizacijo proti klopнемu meningoencefalitisu:
  - alergija na jajca in perutnino;

III. Poročanje

Zdravstvena organizacija združenega dela, ki izvaja imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim, sestavi poročilo in ga poslje v dvojniku pristojnemu zavodu za socialno medicino in higieno najkasneje do 20. januarja za preteklo leto. Pri sestavljanju poročil je treba upoštevati navodila, ki so priložena imunizacijskemu programu (priloga M).

Ostala navodila

Pri cepljenju starejših predšolskih otrok se mora upoštevati, da so ti otroci ob vstopu v šolo obvezniki za cepljenja, ki jih določa imunizacijski program za šolske otroke. Presledek med cepljenji predšolskih otrok in cepljenji ob vstopu v šolo mora biti najmanj eno leto.

Po imunizacijskem programu je obvezno cepljenje proti rdečkam za učenke, ki bodo v šolskem letu 1989/90 obiskovale 7. razred

si-
in se opravi v septembru. Proti rdečkam se lahko cepi tudi učen-
ke, ki bodo v šolskem letu 1989/90 obiskovale 6. razred, opravi
pa se spomladi, pred zaključkom šolskega leta.

mi-
Obveznike, ki nimajo dokumentacije o opravljenih cepljenjih se
smatra, da niso bili cepljeni in se jih obravnava individualno.

ste-
Otroci, rojeni v letu 1989 morajo biti cepljeni proti davici,
tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi takoj ko dopol-
nijo 3 mesece starosti. Ti otroci bodo kot obvezniki upoštevani
v poročilih v naslednjem koledarskem letu.

stema;
V primeru, da ni možno izpolniti določil imunizacijskega progra-
ma, je obvezno obvestiti epidemiološko službo pristojnega zavoda
za socialno medicino in higieno.

ira-
V primeru pojava nalezljive bolezni proti kateri se cepi, morajo
biti na prijavi obolenja za nalezljivo boleznijo natančno ozna-
čeni podatki o cepljenju.

č
O reakcijah po cepljenju je treba obvestiti epidemiološki odde-
lek univerzitetnega zavoda za zdravstveno in socialno varstvo
Trubarjeva 2, Ljubljana. V ta namen je priložena postvakcinalna
anketa.

ijo
poš-
gieno
po-
ij-

i,

o

m
d

IMUNOPROFILAKSA PROTI TETANUSU

Po 27. in 47. členu pravilnika o pogojih in načinu opravljanja obvezne imunizacije, seroprofilakse in kemoprofilakse proti naiezljivim boleznim in o osebah, za katere velja ta obveznost (Ur.l. SFRJ št. 42/85) je obvezna imunoprofilaksa proti tetanusu za poškodovane osebe.

V primeru poškodbe pripročamo naslednji postopek

Imunski status poškodovanca	Čista rana, ostale rane ^x
popolno cepljen ali revakciniран znotraj 5 let	nič
popolno cepljen ali revakciniран znotraj 5 do 10 let; prejel dve dozi cepiva pred več kot 1 letom do 10 let	1 doza cepiva proti tetanusu (booster doza)
popolno cepljen ali revakciniран pred več kot 10 leti	humani antitetanusni imunoglobulin 250 I.E. + Popolno cepljenje proti tetanusu
necepljen ali nepopolno cepljen (prejel eno dozo cepiva) ali ni dokazov o cepljenju (ni dokumentacije)	humani antitetanusni imunoglobulin 500 I.E. + popolno cepljenje proti tetanusu

^x ostale rane: če je potrebno damo antibiotik

Popolno cepljenje proti tetanusu:

- z monovalentnim cepivom Ana-Te sta potrebni dve dozi po 0,5 ml cepiva v presledku 1 meseca do 3 mesecev in tretja doza 0,5 ml cepiva po 1 letu;
- s kombiniranim cepivom Di-Te-Per so potrebne tri doze po 0,5 ml cepiva v medsebojnih presledkih 1 mesec do 3 mesecev;
- s kombiniranim cepivom Ana-Di-Te sta potrebni dve dozi po 0,5 ml cepiva v presledku enega meseca do 3 mesecev, tretja doza 0,5 ml cepiva pa po 1 letu.

Zaradi lažjega ugotavljanja imunskega statusa poškodovanca je potrebno upoštevati tudi revakcinacije proti tetanusu po obveznem imunizacijskem programu in sicer:

- za otroke v 2. in 4. letu starosti z eno dozo cepiva Di-Te-Pe;
- za učence v 1. in 7. razredu osnovne šole z eno dozo cepiva Di-Te pro adultis;
- za učence zadnjih letnikov usmerjenega izobraževanja z eno dozo Ana-Te;
- za odrasle z eno dozo cepiva Ana-Te vsakih lo let.

OPOZORILO POTNIKOM, KI POTUJEJO V DEŽELE, KJER JE KOLERA ALI OBSTAJA NEVARNOST POJAVA KOLERE

Kolera je črevesna naalezljiva bolezen, ki jo povzročajo mikroorganizmi iz rodu vibrionov. Povzročitelje kolere izloča v okolje bolnik ali klicenosec z blatom, s katerim se lahko okuži vodo, hrano, roke, prek teh pa se prenese v organizem zdravega človeka. Čas od okužbe do pojava prvih znamenj bolezni (inkubacija) traja od nekaj ur do 5 dni. Bolezen je lahko težka, kjer je hiter začetek z vodenimi driskami, bruhanjem, naglo izgubo tekočine in zaradi tega lahko nastopi smrt. Lahko je blaga, samo z drisko ali pa je brez značilnih znamenj, kar je v zadnjem času najpogostejsa oblika.

Nihče, ki je zbolel za kolero ne umre, če pravočasno dobi zdravniško pomoč!

Zaščitni ukrepi

- a) cepljenje proti koleri zagotavlja le delno, kratkotrajno zaščito (do 6 mesecev)
- b) higieniški ukrepi:
  - uporaba zdrave pitne vode, če le-te ni, je treba vodo za pitje, umivanje rok, sadja in zelenjave prekuhati ali klorirati
  - uživanje kuhanje hrane.

Vsi ti ukrepi preprečujejo prenašanje povzročitelja kolere in s tem okužbo..

Če vas ob vrnitvi v Jugoslavijo mejni sanitarni organi napotijo na zdravstveni nadzor, morate to navodilo upoštevati in se zglašati v pristojnem zavodu za socialno medicino in higieno. Namen zdravstvenega nadzora je preprečevanje vnosa kolere v našo državo prek obolelih ali klicenoscev, odkrivanje le-teh in njihovo ustrezeno zdravljenje.

V SR Sloveniji opravljajo zdravstveni nadzor epidemiološke službe pri zavodih za socialno medicino in higieno v:

- Celju, Gregorčičeva 5
- Novi Gorici, Kostanjevišla 16a
- Kopru, Vojkovo nabrežje 4-A
- Ljubljani, Parmova 32
- Kranju, Gospovshtska 12
- Mariboru, Prvomajska 1
- Murski Soboti, Arh. Novaka 2
- Novem mestu, Mej vrti 5 in higieniško-epidemiološka služba pri zdravstvenem domu Ravne, ob Suhi lli

OPOZORILO POTNIKOM KI POTUJEJO V DEŽELE KJER JE MALARIJA

Malaria je bolezen, ki jo povzročajo praživalice - plazmodiji. Z bolnega na zdravega človeka jih prenašajo komarji (rod anofel) ko se hranijo s krvjo človeka. Aktivnost komarjev je največja ob sončnem zahodu, v večernih urah in ponoči.

Čas od okužbe do pojava prvih znamenj bolezni (inkubacija) traja 8-30 dni (za malarijo povzročeno s Plasm.falciparum 12 dni, s Pl.vivax in Pl.ovale 14 dni in s Pl.malariae 30 dni). V tem času se bolnik dobro počuti. Prvi znaki bolezni so glavobol in bolečine v udih. Nato začenja značilna mrzlica, ki lahko traja pri prvem napadu več ur. Prvemu napadu sledijo še drugi v enakih časovnih presledkih.

Zaščita proti obolenju:

a) Zaščita proti pikom komarjev:

- uporaba zaščitnih mrež (na oknih, okrog postelje)
- uporaba kemikalij - t.i. repellentov, ki s svojim vonjem odvračajo komarje. Z repellentom večkrat dnevno namažemo izpostavljenе dele telesa, pri čemer je treba paziti da ne pride v oči.

b) Zaščita proti povzročiteljem malarije:

- jemanje antimalariačnih sredstev, ki jih je treba začeti jemati pred odhodom, nadaljevati ves čas bivanja na maličnem območju in še določen čas po zapustitvi maličnega območja.

Če vas ob vrnitvi v Jugoslavijo mejni sanitarni organi napotijo na zdravstveni nadzor, morate to navodilo upoštevati in se zglasti v pristojnem zavodu za socialno medicino in higieno.

V primeru kakršnega koli vročinskega obolenja v teku enega leta se obvezno zglasite pri svojem zdravniku, kjer morate poleg opisa vaših bolezenskih težav povedati tudi kdaj ste se nahajali na maličnem območju.

V SR Sloveniji opravljajo zdravstveni nadzor epidemiološke službe pri zavodih za socialno medicino in higieno:

1. Celje, Gregorčičeva 5, 6300 Celje, p.p. 156
2. Gorica, Kostanjeviška 16a, 65000 Nova Gorica
3. Koper, Vojkovo nabrežje 4-A, 66000 Koper
4. Kranj, Gospovshtska 12, 64000 Kranj
5. Ljubljana, Parmova 32, 61000 Ljubljana
6. Maribor, Prvomajska 1, 62000 Maribor
7. Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2, 69000 Murska Sobota
8. Novo mesto, Mej vrti 5, 68000 Novo mesto
in pri koroskem zdravstvenem domu Ravne:
9. TOZD Zdravstveni dom Ravne, Higiensko epidemiološka služba. Ob Suhi lla. 62390 Ravne na Koroskem

A I D S

Potujete v dežele, v katerih je razširjena bolezen AIDS. Bolezen povzroča virus, ki se od okužene osebe prenaša s spermo in s krvjo. Virusi, ki so v krvi ali spermii lahko vstopijo v krvni obtok skozi poškodovano sluznico in kožo:

- pri spolnih odnosih z okuženim moškim ali žensko;
- po prejemu okužene krvi in okuženih krvnih produktov, v kolikor darovana kri ni testirana;
- z injekcijskimi iglami ali drugimi ostrimi predmeti, ki so bili v stiku z okuženo krvjo;
- od okužene matere na otroka v nosečnosti ali ob porodu.

Do danes ni poznana okužba s hrano, z vodo, prek jedilnega pribora, krožnikov, kozarcev, po zraku, pri rokovovanju, ob običajnem kontaktu na delovnem mestu in v drugih kolektivih, pri uporabi sanitarnih prostorov, niti pri kopanju v bazenih.

Inkubacijska doba, to je čas od prvega stika z virusom in prvimi znaki bolezni, je od nekaj tednov do pet let in morda še daljša. Vsak, ki se okuži ne zboli, vendar je kužen. Prvi znaki bolezni so zvišana temperatura, driska, nočno potenje, povečane bezgavke, utrujenost. Zaradi zmanjšane odpornosti je človek dovzet za infekcije z bakterijami, virusi, glivicami, plesnimi in paraziti ali za Kapošijev sarkom.

Za bolezen še ni zdravila, zato je potrebna preventiva.

Okužbi z virusom AIDS-a se lahko izognete:

- z izogibanjem menjavanja spolnih partnerjev obeh spolov;
- z izogibanjem spolnih odnosov z nepoznanimi osebami (prostitucija);
- z uporabo kondomov pri spolnih odnosih z nepoznanimi moškimi ali ženskami, da ne pride do stika sperme s sluznico, ki je nežna in ranljiva (npr. v ustih, v danki, kot tudi v nožnici);
- z uporabo lastnega pribora za osebno higieno (zobne ščetke, britvice);
- z izogibanjem intravenskega jemanja mamil;
- z izogibanjem medsebojne menjave injekcijskih igel.

Za dodatna pojasnila se lahko oglasite v ambulanti Univerzitetnega zavoda za zdravstveno in socialno varstvo osebno ali po telefonu 323-645 int. 42 vsak dan razen sobote in nedelje od 8. do 12. ure ali ob ponedeljkih med 12 in 14 uro na Univerzitetni kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja tel. 314-344 int. 41-10.

NAVODILA ZA UKREPANJE V ZVEZI S PREPREČEVANJEM STEKLINE

Informacija v zvezi z zakonom o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Uradni list SFRJ št. 43/86), s pravilnikom o ukrepih za zatiranje in izkoreninjanje stekline pri živalih (Uradni list SFRJ št. 34/80) in z zakonom o varstvu živali (Uradni list SRS št. 37/85).

Ukrepe za odkrivanje, preprečevanje širjenja, zatiranje in izkoreninjanje kužnih bolezni, ki se lahko prenesejo z živali na ljudi, izvajajo pristojni organi veterinarske inšpekcijske in organizacije združenega dela s področja veterinarstva v sodelovanju s pristojnimi organi s področja zdravstva ter z organizacijami združenega dela s področja zdravstva, sestojijo pa iz vzajemnega obveščanja o pojavu in gibanju kužnih bolezni ter sprejemanja in izvajanja ukrepov za odkrivanje, preprečevanje širjenja, zatiranje in izkoreninjanje teh bolezni.

Če se pojavi steklina ali če se pojavijo znamenja, po katerih se sumi, da je žival zbolela ali poginila za steklino (spremenjeno vedenje, močna razdraženost ali plahost, napadi na druge živali ali ljudi brez vzroka, izguba prisebnosti, ohromelost spodnje čeljusti ali zadnjega dela telesa in slinjenje), mora imetnik živali to takoj naznaniti pooblaščeni veterinarski organizaciji ali občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za veterinarsko inšpekcijo. Imetnik živali mora tako žival takoj zapreti, oziroma truplo do prihoda delavca pooblaščene veterinarske organizacije zavarovati ter preprečiti drugim osebam in živalim pristop do prizadete živali oziroma trupla, po pregledu pa izvršiti odrejene ali predpisane ukrepe.

Zdravstvena organizacija združenega dela mora osebi, ki jo je ranil ali drugače poškodoval pes ali mačka, nuditi prvo pomoč, takoj nato pa jo napotiti v najbližjo antirabično ambulanto.

Služba za epidemiologijo - antirabična ambulanta mora od poškodovanca izvedeti podatke o živali, ki je povzročila poškodbo in njenem lastniku. Podatke mora takoj telefonično in pisno posredovati pristojnemu občinskemu organu veterinarske inšpekcijske.

Če rani klinično zdrav pes ali klinično zdrava mačka človeka, mora biti tak pes ali taka mačka pod veterinarskim nadzorom lo dni; medtem se mora opraviti tri klinične preglede živali in sicer prvi, peti in deseti dan. O rezultatih teh pregledov mora veterinarska organizacija obvestiti pristojno epidemiološko službo - antirabično ambulanto.

O pojavu ali o ugotovljenem sumu stekline mora občinski upravni organ, pristojen za veterinarsko inšpekcijo, obvestiti tudi občinski upravni organ pristojen za sanitarno inšpekcijo. Obenem mora o tem pravočasno in celovito obveščati delovne ljudi in občane prek sredstev javnega obveščanja.

ANTIRABIČNE AMBULANTE

Imunizacijo proti steklini smejo opravljati samo zdravstvene organizacije združenega dela, ki jih pooblasti republiški za zdravstvo pristojni organ.

V SR Sloveniji opravljajo cepljenje proti steklini antirabične ambulante pri zavodih za socialno medicino in higieno - služba za epidemiologijo:

1. Celje, Gregorčičeva 5, 6300 Celje, p.p. 156
2. Gorica, Kostanjeviška 16a, 65000 Nova Gorica
3. Koper, Vojkovo nabrežje 4-A, 66000 Koper
4. Kranj, Gosposvetska 12, 64000 Kranj
5. Ljubljana, Parmova 32, 61000 Ljubljana
6. Maribor, Prvomajska 1, 62000 Maribor
7. Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2, 69000 Murska Sobota
8. Novo mesto, Mej vrti 5, 68000 Novo mesto
in koroškem zdravstvenem domu Ravne:
9. Zdravstveni dom Ravne, Higiensko epidemiološka služba,
Ob Suhi lla, 62390 Ravne na Koroškem

NAVODILA ZA SESTAVLJANJE POROČIL O OPRAVLJENEM CEPLJENJU

I. SPLOŠNA NAVODILA

Zdravstvena organizacija, ki izvaja cepljenje, sestavi letno poročilo za območje občine in ga pošlje v dvojniku pristojnemu zavodu za socialno medicino in higieno najkasneje do 20. januarja za preteklo leto. V kolikor je opravljalo cepljenje na območju občine več zdravstvenih ekip je zdravstvena organizacija dolžna sestaviti sumarno poročilo o izvršeni imunizaciji za območje občine po dogovoru s pristojnim zavodom za socialno medicino in higieno. Zavodi za socialno medicino in higieno vsa poročila pregledajo, sestavijo zbirno poročilo po občinah za regijo in ga pošljejo skupaj z enim izvodom občinskih poročil Univerzitetnemu zavodu za zdravstveno in socialno varstvo - epidemiološki oddelek, najkasneje do 15. februarja.

II. IZPOLNJEVANJE OBRAZCEV

Obrazec "Poročilo o izvršeni imunizaciji proti ..." (obrazec U 358).

Obrazec se uporablja za poročanje o cepljenju proti davici-tetanusu-oslovskemu kašlju, otroški paralizi, davici-tetanusu do 7 let, davici-tetanusu nad 7 let, tetanusu, tifusu, koleri in rumeni mrzlici. Obrazec se izpolni za vsako vrsto cepljenja posebej.

AD TABELA 1 - Razlaga stolpcev

Stolpec 1 - Vpiše se kraj cepljenja

Stolpec 2 - Vpiše se število obveznikov za cepljenje t.j. seštevek rednih obveznikov za bazično cepljenje in zamudnikov iz preteklih let, ki so cepljenje prekinili ali niso bili cepljeni.

Stolpec 3 - Vpiše se število obveznikov za revakcinacijo t.j. seštevek rednih obveznikov za revakcinacijo in zamudnikov iz preteklih let.

Stolpec 4 - Vpiše se število obveznikov, ki so prejeli I. dozo

Stolpec 5 - Vpiše se število obveznikov, ki so prejeli II. dozo

Stolpec 6 - Vpiše se število obveznikov, ki so prejeli III. dozo

Stolpec 7 - Vpiše se število popolno cepljenih. Obveznik je popolno cepljen takrat, ko je prejel za bazično cepljenje predpisane doze cepiva v pravilnih časovnih presledkih:

- za bazično cepljenje proti Di-Te-Per so potrebne tri doze cepiva, najdaljši presledek med I. in II. dozo sme biti tri mesece, med II. in III. dozo pa

največ 5 mesecev,

- za bazično cepljenje proti Di-Te, tetanusu, tifusu sta potrebni dve dozi cepiva, najdaljši dovoljeni presledek med I. in II. dozo sme biti 3 mesece,
- za bazično cepljenje proti otroški paralizi so potrebne 3 doze cepiva, presledki med posameznimi dozami so najmanj 42 dni, smejo pa biti daljši.

Stolpec 8 - Vpiše se število obveznikov, ki so prekinili cepljenje. Cepljenje se smatra prekinjeno, če obveznik ni prejel vseh za bazično cepljenje predpisanih doz cepiva v pravilnih časovnih presledkih ali če ni prejel vseh za bazično cepljenje predpisanih doz cepiva do starosti, ki je določena s predpisi (pri davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi do dopolnjenih 12 mesecev starosti):

- pri prekinjenem cepljenju (kadar so predolgi presledki med posameznimi dozami) proti Di-Te-Per, Di-Te do 7 let, Di-Te nad 7 let, tetanusu, tetanusu-tifusu in tifusu morajo obvezniki znova prejeti vse doze cepiva, ki so potrebne za bazično cepljenje,
- pri prekinjenem cepljenju proti otroški paralizi prejme obveznik samo manjkajočo dozo oziroma dozi cepiva.

Stolpec 9 - Vpiše se število obveznikov, ki so bili revakcinirani

Stolpci 10, 11, 12 - V ustrezem stolpec se vpiše število obveznikov za bazično cepljenje, ki niso prejeli nobene doze cepiva.

Stolpci 13, 14, 15 - V ustrezem stolpec se vpiše število obveznikov, ki niso bili revakcinirani.

Opomba: Obvezniki, ki so cepljeni v zdravstvenih organizacijah zunaj kraja bivanja morajo biti v poročilu upoštevani v kraju bivanja, ne v kraju cepljenja.

TABELA 1 - Izpolnjevanje tabele

Bazično cepljenje

- 1) Kadar prejme obveznik vse tri doze cepiva proti Di-Te-Per ali otroški paralizi se vpiše podatke v stolpce 2, 4, 5, 6 in 7.
- 2) Kadar prejme obveznik samo I. dozo cepiva proti Di-Te-Per ali otroški paralizi se vpiše podatke v stolpce 2, 4 in 8.
- 3) Kadar prejme obveznik I. in II. dozo cepiva proti Di-Te-Per ali otroški paralizi se vpiše podatke v stolpce 2, 4, 5 in 8.
- 4) Za popolno bazično cepljenje proti davici-tetanusu do 7 let in Di-Te nad 7 let, kjer sta potrebni 2 dozi cepiva se vpiše podatke, kot je navedeno pod točko 1, le da stolpec 6 ne pride v poštev, pri prekinjenih cepljenih proti Di-Te pa kot je navedeno pod točko 2.
- 5) Kadar prejme obveznik, ki je prekinil cepljenje proti otroški paralizi II. in III. dozo cepiva proti otroški paralizi (I. do-

zo je prejel v preteklem letu) se vpiše podatke v stolpce 2, 5, 6 in 7; kadar prejme samo III. dozo cepiva proti otroški paralizi se vpiše v stolpce 2, 6 in 7.

Pri cepljenju obveznikov, ki so prekinili cepljenje proti Di-Te-Per se upošteva za vpisovanje podatkov navodila pod točko 1, 2 ali 3, ker morajo ti obvezniki znova prejeti vse doze cepiva.

- 6) Kadar obveznik ni prejel nobene doze cepiva se vpiše v stolpec 2 in odgovarjajoči stolpec lo ali 11 ali 12.

V vseh primerih pod točko 2 in 3 je cepljenje prekinjeno in ti obvezniki morajo biti v prihodnjem letu ponovno upoštevani v stolpcu 2 in ostalih ustreznih stolpcih, odvisno ali gre za cepljenje proti Di-Te-Per ali otroški paralizi.

Revakcinacija

- 1) Obveznike, ki so bili revakcinirani, se vpiše v stolpec 3 in v stolpec 9.
- 2) Obveznike, ki niso bili revakcinirani zaradi bolezni, opravičenih ali neopravičenih vzrokov se vpiše v stolpec 3 in v odgovarjajoči stolpec 13 ali 14 ali 15.
- 3) Obveznike za cepljenje proti Di-Te-Per, ki ne smejo biti cepljeni proti oslovskemu kašlju ali oslovskemu kašlju in davici zaradi kontraindikacij in so cepljeni s cepivom Di-Te ali Ana-Te, se ne upošteva v poročilu o cepljenju z Di-Te-Per cepivom. Te se prikaže v poročilu posebej cepljene s cepivom proti Di-Te in posebej cepljene z Ana-Te cepivom.

Obrazec se izpolni za vsako revakcinacijo posebej, in sicer:
I. rev. proti Di-Te-Per, II. rev. proti Di-Te-Per, III. rev. proti Di-Te (1. razred), IV. rev. proti Di-Te (7. razred), V. rev. proti tetanusu (zadnji razredi usmerjenega izobraževanja).

Poročilo o cepljenju proti otroški paralizi za katerega veljajo enaka navodila mora biti prikazano ločeno od poročil o cepljenju proti Di-Te-Per ali Di-Te.

Pri pravilno izpolnjeni tabeli je:

- seštevek stolpcev 7, 8, 10, 11 in 12 enak številu obveznikov za vakcinacijo iz stolpca 2
- seštevek stolpcev 9, 13, 14 in 15 enak številu obveznikov za revakcinacijo iz stolpca 3

Seštevki stolpcev tabele 1 - cepljeni po krajih (področjih) in seštevki stolpcev tabele 2 - cepljeni po starosti morajo biti enaki.

AD TABELA 2 - Imunizacija po starosti

Obveznike se razvrsti v starostne skupine po dejanski starosti. Pri popolno cepljenih se upošteva otrokova starost ob prejemu

zadnje doze, pri prekinjenih pa starost ob prejemu druge oziroma prve doze:

- v skupino 0 let se vpiše otroke od 3 mesecev do 364 dni starosti;
- v skupino 1 leto se vpiše otroke, ki so že stari 1 leto, niso pa še dopolnili 2 leti starosti;
- v skupino 2 leti se vpiše otroke, ki so že stari 2 leti, niso pa še dopolnili 3 leta itd.;
- učence prvih razredov se prikaže v starosti 6 let in 7-9 let;
- učence 7. razredov se prikaže v starosti 10-14 let;
- učence zadnjih letnikov v starosti 15-19 let, starejše obvezni ke pa v naslednje starostne skupine: 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60 in več.

AD TABELA 3 - Poraba cepiva

Obvezno se vpiše vse podatke, kot jih zahteva tabela.

Obrazec "Poročilo o izvršeni imunizaciji proti ..." (obrazec U 373)

Obrazec se uporablja za poročanje o cepljenju proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

V poročilu mora biti prikazano cepljenje s kombiniranim cepivom proti ošpicam in mumpsu ločeno od cepljenja z monovalentnim cepivom proti ošpicam ali z monovalentnim cepivom proti mumpsu in revakcinacija proti ošpicam ločeno od bazičnega cepljenja z monovalentnim cepivom proti ošpicam.

AD TABELA 1

Podatke za bazično cepljenje in revakcinacijo se vpiše v odgovarjajoče stolpce tako kakor zahteva tabela.

Opomba: prebolela bolezen ni kontraindikacija za cepljenje proti tej bolezni.

AD TABELA 2 - Imunizacija po starosti

Obveznike se razvrsti v starostne skupine po dejanski starosti, enako kot je navedeno v navodilih za izpolnjevanje tabele 2 v obrazcu (U 358) za poročanje o cepljenju proti Di-Te-Per, Polio itd.

AD TABELA 3 - Poraba cepiva

Obvezno se vpiše vse podatke kot jih zahteva tabela.

III. NAVODILA ZA SESTAVLJANJE POROČIL O CEPLJENJIH, OPRAVLJENIH V LETU 1988

Cepljenje proti davici-tetanusu-oslovskemu kašlju, Di-Te do 7 let, Di-Te nad 7 let, otroški paralizi:

1. Bazično cepljenje proti Di-Te-Per ali Di-Te do 7 let in otroški paralizi: po imunizacijskem programu so obvezniki otroci, rojeni od 1.1. 1987 do 31.12.1987 in starejši, če še niso bili cepljeni ali niso bili popolno cepljeni.
Otroke, rojene v letu 1988 se ne upošteva v teh poročilih, čeprav so nekateri že lahko popolno cepljeni.
2. Obvezniki za I. revakcinacijo proti Di-Te-Per ali Di-Te do 7 let in otroški paralizi so otroci, roj. leta 1986 in starejši, ki so bili pred enim letom popolno cepljeni.
3. Obvezniki za II. revakcinacijo proti Di-Te-Per ali Di-Te do 7 let in otroški paralizi so otroci roj. 1. 1984 in starejši, ki so bili pred dvemi leti prvič revakcinirani, vendar proti oslovskemu kašlju le do dopolnjenih 5 let starosti.
4. Obvezniki za III. in IV. revakcinacijo proti Di-Te in otroški paralizi so učenci, ki obiskujejo v šolskem letu 1988/89 1. oziroma 7. razred osnovne šole. Učenci, ki ponavljajo razred in so bili revakcinirani v preteklem šolskem letu in učenci, ki so bili revakcinirani drugje, niso obvezniki, zato se jih ne upošteva v poročilih.
5. Obvezniki za V. revakcinacijo proti tetanusu so učenci, ki obiskujejo v šolskem letu 1988/89 zadnji letnik izobraževanja na II, III, IV in V zahtevnostni stopnji ter mladina, ki ne obiskuje šolo do dopolnjenega 18. leta starosti.
Učenci, ki ponavljajo razred in so bili revakcinirani v preteklem letu in učenci, ki so bili revakcinirani drugje (npr. nezgodni odd.), niso obvezniki, zato se jih ne upošteva v poročilih.

Cepljenje proti ošpicam in mumpsu:

1. Obvezniki za bazično cepljenje proti ošpicam in mumpsu so otroci, rojeni od 1.1. 1987 do 31.12.1987 in starejši, če še niso bili cepljeni.
2. Obvezniki za revakcinacijo proti ošpicam so učenci, ki obiskujejo v šolskem letu 1988/89 1. razred osnovne šole. Učenci, ki ponavljajo razred in so bili v preteklem šolskem letu že cepljeni, niso obvezniki in se jih ne upošteva v poročilu.
Učenci 1. razreda, ki še niso bili cepljeni proti mumpsu, so ob vstopu v 1. razred osnovne šole cepljeni s kombiniranim cepivom proti ošpicam in mumpsu.

V poročilu mora biti prikazano cepljenje s kombiniranim cepivom proti ošpicam in mumpsu ločeno od poročila o cepljenju z monovalentnim cepivom proti ošpicam ali z monovalentnim cepivom proti mumpsu.

Opomba: Po imunizacijskem programu prebolela bolezen ni kontraindikacija za cepljenje proti tej bolezni.

NAVODILA ZA NAROČANJE POSAMEZNIH IMUNOPROFILAKTIČNIH SREDSTEV
V LETU 1989

i-
z-
ivom

Po pravilniku (Ur.l. SFRJ, št. 42/85): .

3. člen: Za obvezno imunizacijo, seroprofilakso in kemoprofilakso proti določenim nalezljivim boleznim se po tem pravilniku uporabljajo samo sredstva, ki ustreza pogojem, določenim v predpisih o proizvodnji in prometu zdravil in so odobrena v skladu s predpisi o dajanju zdravil v promet.

11. člen: Cepiva in druga sredstva, ki so namenjena za imunizacijo in seroprofilakso proti določenim nalezljivim boleznim, se morajo do uporabe hraniti pod pogoji, ki jih je določil proizvajalec.

Naročanje proizvodov

Na naslov: Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo,
oddelek za epidemiologijo, 61000 Ljubljana, Trubarjeva
2, naročajte:

1. Imunoglobulin humani antitetanični - 1 ampula - 250 I.E.	10.420 din
2. proti otr.paralizi - Sabin tip I, II, III 1 stekl. 1,0 ml - 10 doz	20.100 din
3. proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju 1 stekl. 5,0 ml - 10 doz	7.410 din
4. proti davici in tetanusu za otroke do 7 let starosti 1 stekl. 5,0 ml - 10 doz	4.850 din
5. proti davici in tetanusu pro adultis (nad 7 let starosti) 1 stekl. 5,0 ml - 10 doz	4.490 din
6. proti tetanusu 10x1 ampula 0,5 ml - 10 doz	5.120 din
1 stekl. 5,0 ml - 10 doz	3.820 din
7. proti ošpicam in mumpsu - živo liofilizirano 1 ampula - 1 doza + topilo	3.300 din
8. proti ošpicam - živo stabilizirano liofilizirano Edmonston Zagreb, diploidno 1 ampula 1 doza + topilo	1.450 din